

1890'erne eller senere

AUTHOR/KEY FIGURE

Carl Jacobsen

FACTS

Document type:

Note

Language:

Danish

Sender's location:

Copenhagen

Mentioned locations:

Orvieto

Archive:

Carlsberg arkiv

TRANSCRIPTION

De ønsker altsaa at jeg skal tale om "Kunstens Betydning for Hjemmet"

Ja dér kunne vi vel strax være enige i at den er meget stor.

Det vil sige: I vort Land betyder Kunsten i Hjemmene rigtignok endnu ikke stort, men den kunde og det er det som De og jeg ønske bringes til at betyde meget mere end den gjør.

Imedens vi Danske vist med nogen Rette kunne tale om vor aabne Sands for Skjønheden Poesien i Natur og Litteratur, en Sands som er bleven udviklet i mange Slægtled saa er hos os vort Øje for Form og Farver ikke (medfødt og) udviklet i samme Grad.

Det er i det Hele paafaldende som man hos lægger liden Vægt paa den ydre Form. "Esse non videri" er et fortræffeligt Valgsprog, som de fleste gode Danske med Glæde kunne gjøre til deres eget, men dette "non videri" er ikke godt for Skjønheden

og meget uheldigt for Kunsten som skal udvikles.

Kunsten er endnu ikke lyst i Kuld og Kjøen i samme Grad som Litteratur og Videnskab i den almindelige Dannelse.

Og dog er den det lettest tilgængelige Land i aandens Verden, og paa samme Tid som den giver Menneskene den meest intensive Følelse af Nydelse.

Den Tid det tager Dem at læse en Bog maa maales i Timer Dage eller Uger, men De vil i faa Minuter kunne faae et Overblik over de største Kunstværker.

Den som søger Nydelse kommer derfor mageligere til Tilfredsstillelsen af sin Lyst ved at fordybe sig i Kunstens elysæiske Marker end den som (møisommelig) flittigt maa arbeide sig igjennem de skrevne Værker.

[ombyttes med følgende afsnit]

See paa Laokoon, Domkirken i Orvieto den sixtinske Madonna eller hvad De nu

holder mest af og De vil faae Indtrykket af hele Kunstværket paa een Gang. Virkningen er øieblikkelig, men netop fordi al det Arbeide som Kunstneren i de lange Maaneder eller Aar har nedlagt i sit Værk virker umiddelbart og paa een Gang paa Dem føler De Virkningen kraftigt og Deres Nydelse har en Intensitet, som ikke føles hvor den er fordeelt over det længere Tidsrum, som det tager at læse en Bog.

Men heraf følger ogsaa at Mange, som ikke have Tid, Leilighed eller maaske Sands for Læsning, ville knne finde baade en Nydelse og et Dannelsesmiddel i Kunsten naar de blot ville søge det dér.

Kunsten kan saaledes langt mere end Bogen blive Fattigmands Eie baade til Glæde og til Udvikling.
Det er derfor en smuk Opgave at bidrage til dens Udbredelse selv til de tarveligste Hjem

OMTALTE VÆRKER

Carl Jakobsen
og Carlsberg.

C.M.

De ønsker altsaa at jeg skal tale om "Kun-
stens Betydning for Hjemmet".

Ja det kunne vi vel strax være enige i
at den er meget stor.

Det vil sige: i vort Land betyder Kunstene

i Hjemmets rigtighed endnu ikke stort,

men den kunde - og det er det som De i jeg

ønsker - ~~betyde meget~~ mere bringes til et betyde-
ligt mere end den gjør.

Saaledes vi Danske vist med nogen ^{del} Hjelpe
kunne tale om vor aabne Land for Poesien

i Natur og Litteratur, en Land som er

bleven udviklet i mange Hæfted ma er det

vort Gode
Land for Poesi og Poesi ikke (mest
og) udviklet i samme Grad.

Det er i det hele paafaldende som man kan
se lægge Liden Vægt paa den ydre Poesi.

"En non videns" er et fortraffeligt

"Valgtryk", som de fleste gode Danske med

Godt kunne gjøre til deres eget, men dette

"non videns" er ikke godt for Hjemlandet.

og meget ubehjælpelig for Kunstner som
skal udvikle.

Kunstner er endda ikke lygt i Hoved og
Kjær i samme Grad som Litteratur og
Videnskab i den almindelige Samfund.

Of dog er der det lettest tilgængelige
Læse i Andens Verden, og har samme Tid
som den giver Mennesket den mest inten-
sive Potale af Nydelser.

Den Tid det tager ^{den} at læse en Bog mere end
i Timer Dage eller Uger, naar De vil i fælle
kunsten kunne gøre et Overblik over de
største Kunstværker.

Den som søger Nydelser kommer derfor meget
lige til Tilfredsstillende af sin Lygt
ved at fordybe sig i Kunstens elyriske
Marken end den som ^{glættigt} (misvilligt) man
arbejde sig igjennem de skrevne Værker.

See paa Laokoön, Domberken i Carvato
den sextende Madon. eller hvad De se

holder mest af, De vil gøre Indsigthet af
hede Kunst-arket for en Gang. Virksom-
en irrelig, men set op fordi al det An-
dele som Kunstere i de lange Maanedes alle
der kan vedlejt i sit Værk under umiddel-
bart af for en Gang for Dem føle De Virk-
ninger kraftigt, og deres Nydelser kan en In-
teressent, som ikke føles hvor den er fordelt
for over det lange Tidrum, som det Tager et
Lære og Noj.

Men heraf følger ogsaa et Mangel, som ikke
den Tid, Leilighed eller nævnte Land for
Læsning, ville kunne finde Gode og Nytte
i et Dannelsesmiddel i Kunstene naar de
Hvad vilde søge det her.

Kunsten kan selvsagt langt mere end Noj
blive Pædagogisk for både til Glæde og til
Udvikling.

Det er derfor en smik Oppgave at bidrage til
den Udbredelse selv til de Tarveligste Hjerter.